

Toelichting verordening langdurigheidstoeslag 2013

Algemene toelichting

In het huidige artikel 36 lid 5 WWB staat dat ten aanzien van de langdurigheidstoeslag (onder meer) artikel 44 van de WWB niet van toepassing is. Lid 1 van dit laatste artikel bepaalt, dat de bijstand wordt toegekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand is ontstaan, voor zover deze dag niet ligt voor de dag waarop de belanghebbende zich heeft gemeld om bijstand aan te vragen.

De wijziging van artikel 36 lid 5 WWB bij Verzamelwet SZW 2013 voorziet erin, dat artikel 44 van de WWB als hoofdregel voortaan ook gaat gelden voor de verlening van de langdurigheidstoeslag, net als voor de overige vormen van categoriale bijzondere bijstand. Hiermee kan de peildatum niet meer vóór de aanvraagdatum zijn gelegen.

Het huidige artikel 36 lid 4 WWB wordt door het van toepassing verklaren van artikel 44 WWB bij de verlening van langdurigheidstoeslag overbodig. Dit artikellid komt dan ook te vervallen onder vernummering van het huidige lid 5 en het huidige lid 6 tot lid 4 en lid 5. Met deze wetwijziging is het per 1 juli 2013 niet meer mogelijk een langdurigheidstoeslag met terugwerkende kracht aan te vragen over voorgaande jaren. De verordening dient hierop te worden aangepast.

Op grond van artikel 8 lid 1 onderdeel d WWB dient de gemeenteraad bij verordening regels vast te leggen met betrekking tot het verlenen van een langdurigheidstoeslag. Deze regels dienen in ieder geval betrekking te hebben op de hoogte van de langdurigheidstoeslag en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het begrip langdurig, laag inkomen, zoals dat in artikel 36 lid 1 WWB wordt gebruikt.

Binnen artikel 36 wordt genoemd dat het college de langdurigheidstoeslag verleend aan personen die voldoen aan bepaalde criteria. Eén van deze criteria is dat er 'geen zicht is op inkomensverbetering'. Deze zinsnede waarborgt al dat bepaalde groepen met een goed arbeidsmarktperspectief, zoals studenten, niet in aanmerking komen voor de langdurigheidstoeslag.

Met ingang van 1 januari 2012 is de Verordening Langdurigheidstoeslag aangepast, vanwege de invoering van de huishoudinkomenstoets. Door de Wet afschaffing huishoudinkomenstoets, kan de Verordening Langdurigheidstoeslag met terugwerkende kracht weer hersteld worden. Begrippen als gezin, worden weer aangepast naar gehuwden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die in de WWB voorkomen hebben in deze verordening dezelfde betekenis als in de WWB. Ten aanzien van een aantal begrippen, die als zodanig niet in de WWB zelf staan is een definitie gegeven in deze verordening.

Bij de invulling van het begrip referteperiode is gekozen om uit te gaan van artikel 44 WWB. Hierin wordt aangegeven dat indien er recht bestaat op bijstand, deze bijstand wordt toegekend vanaf de dag waarop dit recht is ontstaan, voorzover deze dag niet ligt voor de dag waarop de belanghebbende zich heeft gemeld om bijstand aan te vragen.

Met betrekking tot het begrip 'inkomen' is een van de WWB afwijkende definitie opgenomen. Nu de wetgever de gemeenteraad opdracht heeft gegeven om in de verordening regels te geven met

betrekking tot het begrip 'langdurig, laag inkomen', is de gemeenteraad bevoegd om dit begrip voor de toepassing van artikel 36 lid 1 WWB nader te definiëren. Met de gebruikte definitie wordt aangesloten bij de in de bestaande uitvoeringspraktijk gehanteerde (en ook door de wetgever bedoelde) invulling van het begrip inkomen in artikel 36 lid 1 WWB, doch wordt de wettechnische imperfectie weggelaten.

Artikel 2. Langdurig, laag inkomen

Een referentieperiode van 5 jaar, zoals artikel 36 WWB (tekst tot 01-01-2009) voorschreef wordt als te lang ervaren. Nadat belanghebbenden 3 jaar op een minimum inkomen zijn aangewezen is er over het algemeen niet veel reserveringsruimte over. Daarom wordt hier een termijn van drie jaar aangehouden. Dit sluit ook aan bij de impliciet door de wetgever gegeven termijn. De minimumleeftijd is immers door de wetgever teruggebracht van 23 naar 21 jaar. Een belanghebbende is immers (normaal gesproken) vanaf zijn 18^e voor de WWB een zelfstandig rechtssubject.

Door de keuze voor 101% in plaats van voor 100% van de norm is duidelijk dat een belanghebbende met een inkomen op minimumniveau op grond van een andere regeling dan de WWB toch in aanmerking kan komen voor het recht op langdurigheidstoelage als ten gevolge van een andere berekeningssystematiek en/of afrondingsverschillen er netto een iets hogere uitkering wordt ontvangen dan de bijstandsnorm. De grens van 101% vangt deze verschillen op. Tevens is hiermee rekening gehouden met jurisprudentie inzake marginale overschrijdingen van de 100% grens (zie CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a.). Er is bewust niet voor gekozen om het recht op langdurigheidstoelage ook toe te kennen bij een inkomen boven bijstandsniveau. Van deze bevoegdheid wordt geen gebruik gemaakt, omdat dit ongewenste armoedevaleffecten in zich heeft. Weliswaar doen de armoedevaleffecten zich ook voor bij de grens van 100% van de bijstandsnorm, maar zullen belanghebbenden die uitstromen doorgaans een dermate hoger inkomen ontvangen, dat het verlies van de langdurigheidstoelage minder wordt gevoeld.

In lid 2 worden personen die gedurende de referentieperiode een bijdrage op grond van de WTOS of WFS 2000 ontvingen uitgesloten van de langdurigheidstoelage. In de toelichting van de nota van wijziging staat dat in het nieuwe artikel 36 WWB wordt gewaarborgd dat bepaalde groepen met goed arbeidsmarktperspectief, zoals studenten, niet in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage. Er is echter geen formele uitsluitingsgrond in de wettekst opgenomen. Om te voorkomen dat elke aanvraag individueel hierop getoetst moet worden is er voor gekozen deze voorwaarde expliciet in de verordening op te nemen. De groep is overigens beperkt tot hen die een dagstudie volgen en beneden een bepaalde leeftijd zijn, door op te nemen dat studiefinanciering moet zijn ontvangen.

Artikel 3. Hoogte van de langdurigheidstoelage

In dit artikel wordt de hoogte van de langdurigheidstoelage geregeld. Er wordt uitgegaan van een vast percentage van de toepasselijke bijstandsnorm (inclusief vakantiegeld met maximale gemeentelijk toeslag (voor gehuwden: zonder verlaging). Hierdoor hoeft het bedrag van de langdurigheidstoelage niet jaarlijks aangepast te worden aan de wijziging in de normbedragen van de WWB of anderszins. Lid 2 geeft aan dat de hoogte van de norm berekend moeten worden naar de bijstandsnorm zoals deze geldt op 1 januari van het jaar waarin de langdurigheidstoelage is aangevraagd.

Bij gehuwden moet in het oog gehouden worden dat het recht op langdurigheidstoelage de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden belanghebbenden als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36 lid 1 WWB. Voldoet één van hen niet aan deze

voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op langdurigheidstoelage (vergelijk bijvoorbeeld CRvB 13-07-2010, nr. 08/2345 WWB, LJV BN2529).

Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op langdurigheidstoelage, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36 lid 1 WWB, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een langdurigheidstoelage. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikel 11 of 13 lid 1 WWB genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts één partner recht heeft op langdurigheidstoelage, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een langdurigheidstoelage naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden. Dat is geregeld in artikel 3 lid 3 van deze verordening.

Artikel 4. Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 5. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.